

**Petri Laurembergi Laurus Delphica, seu consilium, quo describitur
methodus perfacilia ad medicinam / [Peter Lauremberg].**

Contributors

Lauremberg, Peter, 1585-1639
Lauremberg, Wilhelm, 1547?-1612

Publication/Creation

Lugduni Batavorum : Apud Iohannem Maire, 1621.

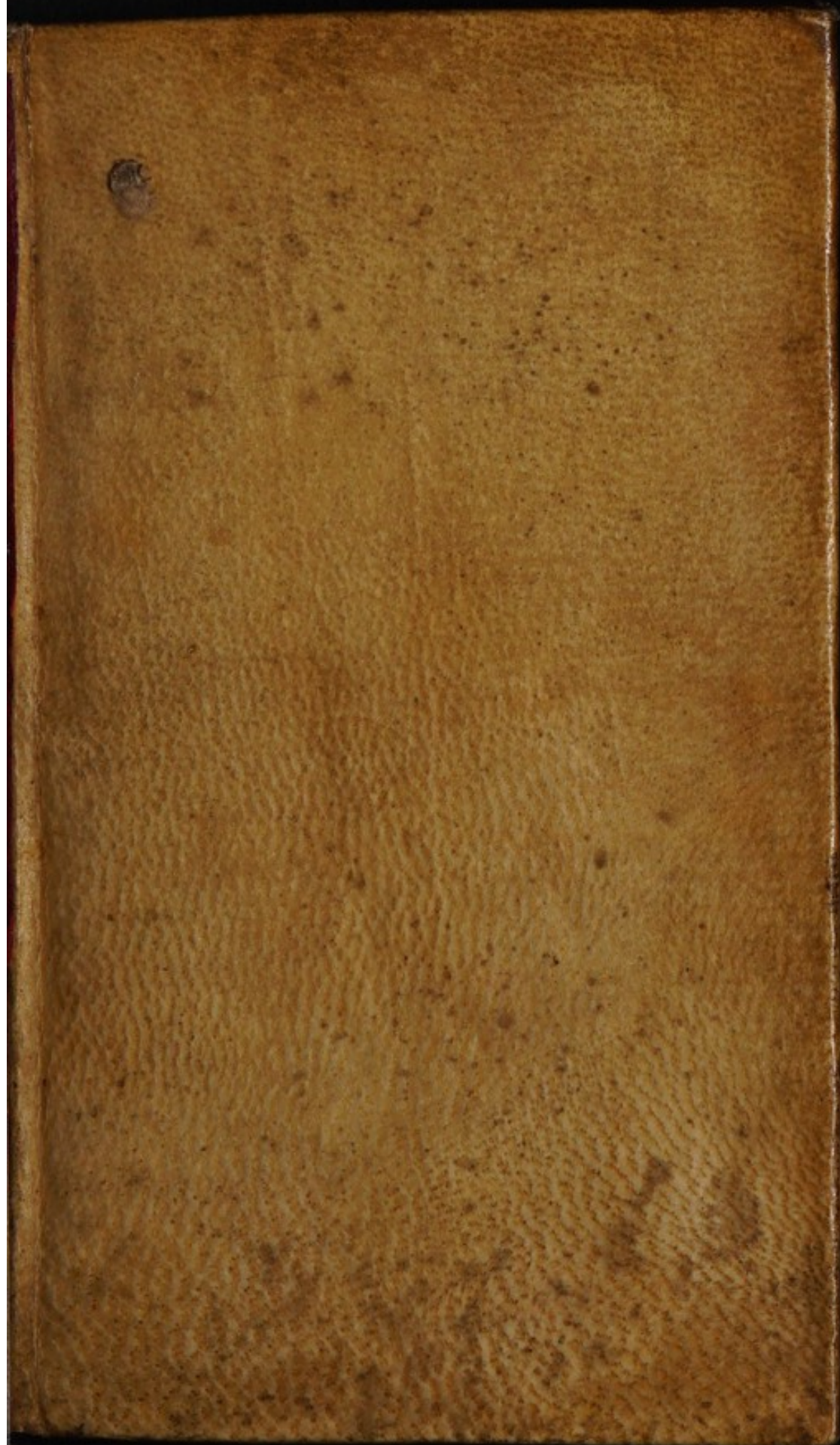
Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/cxqmhd2n>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

LAUREMBERGIUS — 1621

MEDICAL SOCIETY
OF LONDON

ACCESSION NUMBER

PRESS MARK

LAURENBERG, Petrus

65510/A

\bar{X}_2

PET

LA

Conf

Me

Lug

Apud I

A

PETRI LAVREMBERGI
LAVRVS DEL-
PHICA,
SEV

Consilium, quo describitur
Methodus perfacilis ad
Medicinam.

Lugduni Batavorum,
Apud IOHANNEM MAIRE.

ANNO MDCXXI.

LONDON MEDICAL SOCIETY

Ma

Dn. D

VORST

Leyd

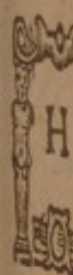
C

Dn. D

Med

Fastor

for

LIVM

VIRIS

*Magnifico, Clarissimo &
Præstantissimo*

DN. D. ÆLIO EVERHARDO
VORSTIO, Rectori Academiae
Leydenfis, & Professori Medic.
primario,

NEC NON

Clarissimo & Doctissimo

DN. D. OTTHONI HEVRNIO
Medic. Anatom. & Chirurg.
Professori P.

*Fautoribus, Præceptoribus & Amic.
summo honore observandis*

S.

AVD diu est, VIRI
CLARISSIMI, quod
mihi à Fratre trans-
missum sit CONSI-
LIVM HOC QVO DESCRIBI-

A ij

TVR

4 EPIST. DEDICAT.

TVR METHODVS AD MEDICINAM, *compositum in gratiam Adolescentis cuiusdam Rostochiensis, ex hoc tempore pertransiit per multas Amicorum manus, non sine magna sollicitatione eorundem, ut id typis curarem exscribi. Consilio & assidua horum flagitatione impulsus hoc cum aggredior, non possum non facere, quin vobis, VIRI CLARISSIMI hoc offeram. Nam cum cogito, quanta vestra in me extent beneficia, tacito pudore suffundor, quod nullâ gratiâ summis his meritis respondere possim. Ne autem plane ingratus videar, hoc quaecumq; grati animi *συνεῖον* & *τεκμήριον* tanquam votivam tabellam antepedes vestros suspendo,*
etiam

EPIST. DEDICAT. 5

etiam atque etiam rogans, ut favore vestro, bonoq; affectu, quo me haecenus amplexi estis, etiam imposterum dignemini. Valete VIRI CLARISSIMI, & sim apud vos impetrabilis concedite. Lugduni Batavorum VI Id. April. An. MDCCXXI.

V. V.

observantiss.

GVILIELM. LAVREMBERGIVS Rostoch.
Φιλίατε.

A ij

ETIISTI à me, L. C.
 ut Methodum tibi ac
 semitam præscribe-
 rem, quam insistere
 tutò possis in addiscenda Medi-
 cina, ne, quod Philiatorum
 quam plurimis evenire hodiè
 videmus, per avios ductus vage-
 ris, non sine gravi temporis dis-
 pendio, & laborum inutili mole-
 stiâ. Ego vero lubenti animo hâc
 tibi gratiam gratificor, cum ni-
 hil mihi contingere possit opta-
 tius, quam si tecum communi-
 cetur, si quid valeo ingenio vel
 eruditione, nihilq; magis ha-
 beam in votis, quam ut bene
 proficias.

Principiò opus tibi est nonnul-
 lis, quæ ad Medicinam afferēda
 sunt

funt, quibus jam ante abunde instructum te esse oportet. Romanum sermonem intelligo, & bonam partem Græci. Tum item fundamenta artis Logicæ, absq; quibus frustra ad celsissimam Jatriæ arcem aspiras, nec magis proficies, quam in vasto pelago naviculator destitutus velis & clavo. Nitorem Latinæ elegantiae non alibi quam apud Plautum, Senecam, Plinium, Baudium, quærendum esse, sæpius ex me audivisti. Græcitatis mediocricula cognitione contentus esse potes. Logices præcepta compendiò olim à me accepisti, quæ si nimis angusta & succisa videntur, utere Institutionibus vel F. Crellij, vel meis, in quibus

Plautus.
Seneca.
Plinius.
Epist. &
Orat.
Baudij.

Logica.

Institutiones Logicae Petri Laurébatii F. Crellij

P. L. Cō.
in Orga-
non. Ari-
stot.

P. L. Ar-
tificiosa
Ratio di-
sputandi.

Mnemo-
nica.

accuratā hujus disciplinæ ideam
adumbravi, non sine pulcerri-
mis exemplis è foro medico. Si
animo porrò indulgere, & con-
troversis te oblectare discupis,
remitto te ad Commentarios
meos Montalbanenses in Orga-
non Aristotelis. Et quia vix fieri
poterit, ut in stadio Medico de-
cursuro tibi, non sit quandoque
vel Opponentis vel Responden-
tis munere fungendum in Di-
sputationibus, perlegendum tibi
& cognoscendum erit, quod
olim in gratiam auditorū meo-
rum consignavi, Filum Ariad-
næum, id est, Ratio promptè
& artificiosè disputandi. Neque
prorsus nulli tibi usui futurā est
Divina Mnemonica, cujus ad-
minicu-

miniculo nunquam non ego
 præstare soleo, quæ in admira-
 tionem adducunt ignaros hujus
 artificij. Infœlici hercules & da-
 mnosa hujus sæculi consuetudi-
 ne eam multi seu irrident, seu ex
 auditoriis proscribunt, seu pror-
 sus ex mundo exturbant: quæ
 tamen haut minus quam Logi-
 ca Instrumentum est Philoso-
 phiæ. Ratio & Reminiscentia
 sunt duæ animi dotes, quibus
 Naturæ auctor à brutis nos se-
 questravit. Illa à Logicâ exco-
 litur, hæc à Mnemonica. Vtra-
 que Philosopho necessaria, nisi
 fortè Philosophia desinit esse
 animi Medicina. Nam non mi-
 nus Memoria labascit in tantâ
 rerum tamque diversa suppel-

IO PETR. LAVREMB.

lectile, quam Ratio. Neutra
vero Medico indigna; si Medi-
cus optimus, optimus quoque
Philosophus. Crede mihi, in-
genue adolescens, teque in hujus
artis palæstra plusculum exerce:
Non illa te absque brabeo ina-
nem dimittet. Comparabis ani-
mo tuo paucissimis diebus non
modium aut trimodium, sed
ipsum horreum Rerum ac vo-
cabulorum, eaque depromes
iterum quum usus postulat aut
res. Eam vero tu noli emendi-
care ab ineptis quibusdam libel-
lis, qui hodie hoc titulo biblio-
polarum tabulata ornant. Alia
ineunda tibi est via, quam can-
didâ & ingenua mente, & veluti
extento digito ostendunt meæ

Insti-

Institutiones Mnemonicæ, qua-
 rum exempla circumferuntur
 manibus nostratum adolescentum.
 His humanioribus ita te
 imbutum velim, ut tamen quan-
 doque, cum occasio ad eam rem
 feret, iterum ad ea descendas,
 neq; abjicias penitus. Sed majo-
 ris momenti est Physica, quam
 tu omni studio, omni affectu
 tibi habebis commēdatissimam.
 Hæc est quasi alterum crus Me-
 dicinæ, vel potius manus. Nam
 ut ille Medicamenta vocabat
 Deorum manus, sic ego phyfi-
 cam, manum Medicinæ, aut, ut
 rectius dicam, basin & funda-
 mentum. Absque illa idem ex-
 perieris, quod Tyro ille, ingres-
 surus Xenocratis Academiam,

P. L. In-
 stitut.
 Mnemo-
 nicæ.

A vj cui is,

cui is, Abi, acclamabat: *πὺς ὁ
λαβὼς οὐκ ἔχῃς*. Non frustra scri-
psit Aristoteles initio l: de sens.
& sensil; ubi desinit Physicus, in-
de auspicari Medicum. Et F. de
San: & Mor: Medicorum poli-
tiores rerum naturalium con-
templatione sese oppido exer-
cuisse. Frustra sunt, credemihi,
& insigniter operam ludunt, qui-
cunque cum Manardo Philoso-
phiam naturalem ex Medicina
exclusum ac relegatum eunt;
quasi medicus istâ non indigeat,
nisi fors ad ornatum. Ego verò
audacter pronunctio, qui illius
notitia caruerit, eum non tan-
tum non posse morbos scienter
averruncare, & Naturam juvare,
sed ne quidem mereri nomen
Medici.

Medici. Cui enim medebitur?
 Illine quod ignorat? Aut ope
 ejus quod nescit? Medicus est
 naturæ minister. Natura est ex-
 pultrix morborum. Hanc Juvat
 Medicus adminiculo Medica-
 mentorum, quæ quid sunt aliud
 quam Entia è serie Naturæ? Et
 quomodo juvaret, nisi & illam &
 hæc cognosceret? Igitur si me
 audias, non prorsus nullam par-
 tem studiorum tuorum in Phy-
 sicâ pones, cujus pomoeria, quia
 latissimè patent, iccirco etiam
 hîc commodo ordine est eun-
 dum. Existimem maximè futu-
 rum ex utilitate tuâ, si meas In-
 stitutiones Physicas in oculis, in
 manibus, in animo gestaveris:
 aut etiam Magiri; quas ita leges,

P. L. In-
 stitutio-
 nes physi-
 ca. Inst.
 Phys.
 Magiri.

ut

Seb. Foxius de
Phil. Arist. &
Platon.

P. L. Cō-
ment. &
Quæst. in
ocho lib.
Phys.
In libb.
de cœl.
In libb.
de ort.
Int.
In libb.
de anim.
In libb.
Meteor.

ut definitiones & axiomata memoriae infigas firmissimè. Si laborum compendium facere voles, facito tibi copiam libelli, quem Foxius luci dedit de Consensu Phil: In quo axiomata, postulata definitiones physicas ordine consignatas invenies. Si etiam libido te incesserit perlustrandi intimiores recessus hujus disciplinæ, voti tui te competentem facient Cōmentarij mei perpetui, & Exercitationes in Aristotelis libros octo Acroamaticos; quatuor de cœlo; duos de Ortū & interitu; tres de Animā; quatuor Meteorologicos, quos olim juvenis meditatus sum, & publicæ utilitati consecravi, quum fungerer professoriā

riā d
doce
nisi
nen
iam
pen
com
illos
cessi
pro
pell
dici
con
prie
quin
hi fe
in n
Mat
lis, i
nus

riâ dignitate, & Philosophiam
 docerem jussu Regis Christia-
 nissimi in Academiâ Montalba-
 nensi. Præmonstrarem tibi et-
 iam rationem, quâ utibili com-
 pendio conficere posses Locos Loci Cœ-
 munes
 Physici.
 communes Physicos: atque ad
 illos reducere, & iterum cum ne-
 cessitas postulat, ex iisdem de-
 promere præsentem rerum sup-
 pellectilem, nisi hac vice de Me-
 dicinâ præcipuè tecum agere
 constituiissem. De qua tamen
 priusquam dicam, non possum
 quin te hortor sedulo, (quod mi-
 hi ferè exciderat, & jam numero
 in mentem venit) ne divinam
 Mathesin neglectim habere ve- Mathesis.
 lis, in qua tam sollicitè te hacte-
 nus erudij. Non potes nescire,
 quanto-

quantoperè hæ scientiæ futuro
Medico utiles sint & necessariae.
Juberem te, ut tanquam gnavus
miles excurreres quandoque in
Castra mea Mathematica, nisi
scirem te tua sponte & ultrò jam
hoc agere. Ex omnibus eliges
(quippe tuo captui aptiorem)
Heliconæ meum, seu collegium
Apollinis & novem Musarum,
in quo sunt Institutiones ad me-
thodum Arist: adornatæ, De-
cem disciplinarum mathemati-
carum, Arithmeth. Geomet. A-
strono. Geograph. Astrol. Geo-
des. Optic. Musicæ, Architecton:
& Trigonometriæ. Fateor ma-
gnum esse & difficilem ambitum
tot artium, tot scientiarum, sed
non deest compendiosa, & miri-
fica.

P. L. He-
licon.

P. L. In-
stit.
Arithm.
Geom.
Astrono.
Geograph.
Astrolog.
Geodes.
Optic.
Music.
Architecton.
Trigon.

CONSIL. MEDIC. 17

fica methodus, quâ quidquid illarum est, brevi tempore, labore verò non magno compræhendi potest, sub universali systemate: quam ego methodum, dum docerem Pædiam Philosophicam, nuperrimis mensibus cum adolescentibus nostris, fortunato successu communicavi.

P. L. Pæ-
dia Phi-
losophi-
ca.

Ad Medicinam jam quod at-
tinet, si in eâ discendâ volueris
maximum operæ compendium
ac precium facere, da operam,
ut ante omnia generalem con-
stitutionem, & confusam totius
artis ideam, animo complecta-
re. confusa enim & citius ap-
præhendimus, & promptius
usurpamus, quâ distincta, si recte
docuit Aristot. Planè idem no-
vellis

vellis Philiatris factitandū quod
 pictores assolent, qui rudi antè
 penicillo adumbrant, quàm di-
 stinctis coloribus exprimūt ima-
 ginem. Velut panni purpura tin-
 gendi prius alijs quibusdam li-
 quoribus imbui consueverunt;
 ita animi vestri prævijs generali-
 bus compendiorum præceptis
 subigendi, antequam illustrem
 & purissimum liquorem solidæ
 Medicinæ hauriant. Ita fiet, ut
 maturè & jam ab initio tūm vi-
 deatis quàm late se extendant
 fines vestræ artis, tūm multo
 aptius & facilius difficiliora quæ-
 que, & quæ minus universalialia
 sunt, intelligatis. Hujusmodi ty-
 pum, & catholicam adumbra-
 tionem petere poteris ex primo

Tomo

Tomo operum Joelis, jam pri- <sup>F. Joelis
opera,</sup>
dem typis exscripto; quem ubi in
succum & sanguinem converte-
ris, jam tum paulatim ascendere
licet ad altiora, & ea quæ expli-
catius Medicinæ faciem repræ-
sentant. Pervolve igitur, & no-
cturnâ diurnâq; versato manu
Institutiones Dan. Sennerti, in <sup>Institm.
Dan. Sen-
nerti.</sup>
quibus prolixiori orationis serie
fundamenta artis plenissimè e-
narrantur, & longè fortè soli-
dius, quam factitatum à Fuchfio,
Valeriola, Riolano, Dunc: Lid-
delio, cæterisq; de genere hoc.
Vnus iste tibi erit instar omniū,
quem si noris, omnes noris.

Quod si tibi volenti est, sin-
gulas artis particulas exactius
percurrere, & scrupulosius exa-
minare,

minare, (quod ut facias omnino tibi auctor sum) sicq; controversias delibare, quæ de unoquoq; argumento commoveri solent, dicam bonâ fide quos ego legendos censeam auctores potissimum aliisq; præferendos.

Quæ de Elementis, de Animæ facultatibus & functionibus, magno apparatu in scenam producunt οἱ τῆς ἰατρικῆς παῖδες compendiographi, ea heterogenea esse, nec magis è foro Medico, quam est Galeni Oratio exhortatoria ad artes discendas, id credo me solidis & vivis rationibus demonstrasse, in Porticu Æsculapij meâ, quæ est pars prima CORPORA MEDICI, continens prolegomena totius artis, cuius

P.L. Porticus Æsculapij.

cujus usu etiam cum tempore
 frueris. Cæterum inter ea, quæ
 verè Medica sunt, (illa enim quæ
 dixi ex Physicis sunt translata)
 primas obtinet S V B I E C T V M
 artis quod pleriq; dicunt esse,
 corpus humanum, nec ego jam
 repugno, quamquam, si inti-
 mius rem inspicias, aliter sit ex-
 istimandum. Corporis huma-
 ni cognitionem petes ex Ana-
 tomia tum scripta, tum quæ ma-
 nibus & re ipsa expeditur à vestra
 tibus Medicis. Dicit non potest,
 quantopere viva inspectio cada-
 veris artificiosè dissecti hanc co-
 gnitionem promoveat, impri-
 mis si & ipse coneris quandoque
 manum & novaculam admove-
 re operi. Si defunt vel homi-
 num,

Anato-
mia.

num vel pecorum cadavera, ad
 Icones, (quales sunt à Plancio
 editi) velut ad facram ancoram
 defugiendum, ut oculos & men-
 tem saltē umbratili ideâ pascas,
 quum verâ non licet. Hæc studij
 Medici pars hyberno tempore
 exerceri amat, & quidem eâ le-
 ge, ut si quid notatu dignum of-
 feratur, seu legendo, seu secan-
 do, quod ante ignoratum est,
 id inscribatur Locis communi-
 bus Anatomicis, quorum confi-
 ciendorum Methodum defu-
 mes ex nostris Procestriis. Ab-
 solvitur verò his capitibus, No-
 mine, Situ, Substantia, Quanti-
 tate, Qualitate, Actione: ad quæ
 reducere, quidquid uspiam à
 viris Anatomicis ad nostram
 memo.

Loci
 Commu-
 nes Ana-
 tomici.

P.L. Pro-
 cestria
 Anato-
 mica.

memoriam transmissum est, in
proclivi erit cuilibet, qui non
prorsus pauper est ab ingenio.
Neque fuerit abs re in privatis
Canicularum Anatomis aliquos
dies ponere, adscitis ad eam rem
commilitonibus tuis, & prefecto
viro, qui eius sciētiae gnarus est.
Hâc ratione fiet, ut una hyeme
imbuaris haut contemnēda cor-
poris notitia. Inter auctores A-
natomicos, quorum ductum &
præcepta sequi te oportet, vix
invenies commodiorem Cas.
Bartholino; (ne interim te mo-
voat, quod hic omnia sua fideli-
ter exscripserit ex Bauhino. &
Fabricio ab Aquapend:) cui ad-
junges historiam Anatomicam.
And. Laurentij, & meum Ano-
nymum

Institu.
Ana. C.
Bartho-
lini.

Histor.
Anat.
And.
Laurent.

P. L. A-
nonyma
Isagog.
Anat.

P. L. A-
natomia
eius ad-
versus a
Laurēt.
quod est
volumen
II. Cor-
poris me-
dici.

nymum Græcolatinum, cujus
explicationē credo te jam olim
in publicis prælectionibus meis
accepisse. His tam diu uti pote-
ris, donec in lucē prodeat (quod
cis paucos menses futurum con-
fido) PROMETHEVS, seu ANA-
TOMICVS meus, in quo ego su-
pra bis mille notabiles Laurentij
errores demonstravi, & quid-
quid ad perfectam corporis co-
gnitionem quoquo modo facit,
prolixè & solidè explicui. Sic
igitur jactum est fundamentum
Medicinæ. Secundus labos FI-
NI artis debetur, quæ SANITAS
est, eiq; contrarius MORBUS.
In hac seriè prima est doctrina
Temperamentorum, de quibus
lege ταυτολογώτατον Lemnij li-
bellum,

C
bellum
nicetu
opus d
tis &
vero
cogne
nus, v
disti a
citare
Mech
& vel
test, I
imò e
peries
nullus
que c
rare v
comm
ego ja
cui tit

bellum, donec tecum commu-
 nicetur Callicratus meus, seu
 opus de Sanitate, Temperamē-
 tis & Idiosyncrasia. Omnem
 vero operam adhibe, ut discas
 cognoscere & dijudicare protin-
 us, visum hominis temperiem. Vi-
 disti apud me (si memoriam ex-
 citare potes,) Instrumentum
 Mechanicum, quo citius dicto,
 & vel momento explorari po-
 test, hominis seu sani, seu ægri,
 imò etiam quotidiana aeris tem-
 peries, ita ut ad illam *ἀνεξέλεστος*
 nullus unquam mortalium abs-
 que consimili adminiculo aspi-
 rare valeat. De Humoribus
 commentatus est Scroterus. Et
 ego jam absolutum habeo opus,
 cui titulum dedi, Najades: in quo

P.L. Cal-
 licratus.

Instru-
 mentum
 Mechani-
 cū Tem-
 peramen-
 torum.

P.L. Na-
 jades.
 Scroterus
 de Hu-
 moribus.

B est

est accurata humorum historia. De Spiritu Argēterius & Schec-
 kius; Et mea Pneumatica. De morbi definitione & differen-
 tiis Flaccius. Et si controver-
 siæ arrident, Comitibus Montani
 opus de Morbis Eraſti respon-
 sum ad idem opus, sub titulo
 Anatomes: Ejusdem denique
 Montani responsum ad Anato-
 men Eraſti, quos libros omnes
 pellege. In meo Castro invale-
 tudinum, quod est opus de Neu-
 trâ corporis constitutione, De
 morbo, causâ morbi, & sympto-
 mate καθολικῶς, hîc, inquam, in-
 venies plerasque subtilitates ha-
 rum controversiarum, Philoso-
 phicum & Medicum in modum
 solidè expositas. Signorum Ca-
 tho-

PL. Pneu-
 matica.
 Argente-
 rius de
 spiritib.
 Scheck.
 de Spiri-
 tib.
 Flaccij
 Disput.
 Comes
 Monta-
 nus.
 Eraſtus.

PL. Ca-
 strum in
 valetudi-
 num.

tholicam & accuratam explica-
tionem qui nobis ex professo
tradiderit, nēminem ego inter
recentiores medicos novi. Spar-
sim nobis plæriq; eam relique-
runt, quasi lacerata Virbij mem-
bra dispersaque. Super hac
parte lege meum Hermam, vel
Indicem Pathicum, ubi inve-
nies plæraque omnia, quæ ad
signorum indolem attinent, &
elegantem Medicum scire æ-
quum est. Andr. Laur. De Cri-
sibus satis copiose & crudi-
te scripsit. De Vrinis, haut
scio an quis commodius scri-
pserit Reusnero, cujus notas in
Willichij libellum Vrinarium
fac sis alicunde indipiscaris.
Mitto ctiam meos de Vrinis

P. L. In-
dex Pa-
thicus.

Reusne-
rus &
Willic.
de Vrinis.

P. L. De
Vrinis.

B ij com-

Saxonia.

Fernelius

Instru-
mentum
Mechani-
cū Sphy-
gmicum.

commentarios, quos te sedulo
pervolvisse, neutiquam pœnite-
bit. De pulsibus ubertim qui-
dem differuit Saxonia: sed ma-
lim pervolvās Fernelium, qui
brevis est, nec obscurus. Subti-
libus enim istis distinctionibus
pulsuum, interturbantur potius,
quam instruuntur discendum in-
genia. Eas ego cum Remoris, &
impedimentis militiæ juxtā æsti-
mare soleo. Quī. n. tyro tot dif-
ferētias discriminet tactu digito-
rum, quarum vix vigesimā par-
tem, vel auctores ipsi sciunt di-
judicare, vel uspiam in homine
reperire est. Dico, solo digito-
rum tactu. Nam instrumentis
Mechanicis explorari exactè sa-
tis possunt omnigena pulsuum
discri-

discrimina, qualia à Sanctorio
excogitata accepimus, & ego
unum ex ære meis confectum
manibus domi asservo. Interea
dum in hisce te exerces, non abs-
re fuerit, si identidem occuperis
pernoscendis Paradoxis Joubert-
ti, doctissimis me hercles, & pla-
nè ad palatum *ιατροφιλοσοφῶν*.
Idem de Vallesii controversiis, &
Mercati voluminibus existima,
in quibus sylva cædua contro-
versiarum: quorum tamen po-
steriori, (Mercato) quamquam
nihil detractum eam de laboris
immensi gloria, si tamen dicen-
dum quod censeo, non nimis
multum tribuo. Ut ne sis ne-
scius, prolixum illum invenies,
obscurum, parumque solidum.

Jouberti
Para-
doxa.

Vallesij
contro-
versia.
L. Mer-
catiope-
ra.

B iij

Quod

Loci cō-
munes de
valetu-
dine.

Quod supra te monui, idem
hæc repetitum memineris, ut,
si quid observatione dignum
invenias, id omne inscribas Lo-
cis communibus DE VALETU-
DINE (hæc enim & sanitatem
& morbum suo significatu com-
plectitur) Adornari illi pote-
runt eo capitum ordine, quem
Sennertus sequutus est in Insti-
tutionibus. De unoquoque ca-
pite aut materia inquisitu ne-
cessariæ erunt duæ quæstiones,
Quid sit? Quotuplex sit? His si
Nomen rei præmiseris, (quo re-
feres Etymologias, Synonymias,
& quæstiones aut res, quas non
capiunt commodè duæ illæ
quæstiones) reipsa experieris,
tribus ijs classibus compræhen-
di,

di, quidquid in monumentis
Medicorum reperitur.

Imposterum perge ad IN-
STRUMENTA, seu Media artis,
quæ triplicia, Diæta, Pharmacia,
Cheirurgia. De singulis pauca
accipe. DIÆTETICAM ita tra-
ctabis; ut non è libris solum, sed
& communi vita, etiam à coquis
interdum eius cognitionem ve-
nêris. In hoc genere copiosus
admodum est Julius Alexandri-
nus, sed intricatus. Accuratio-
rior Bruyerinus lib. de re Cibaria;
Planior Quercetan: diætet. pro-
inde magis ad nutum & genium
tuum. Neque non essent maxi-
mo usui futuri commentarij pa-
rentis mei * Guliel. Lauremb.
super Hippocratis librum, de

Jul. Ale-
xandri-
nus.

Bruyeri-
nus.

* Gul.
Lauréb.
parentis
Comm. in
Hipp. de
aere aq.
locis.

aere, aqua & regionibus, si typis
essent exscripti. Consule quoq;
P. L. Fa-
num divæ
Hygieiæ.
Fanium divæ Hygieiæ nostrum,
id est, Pervigilia Gymnastica de
sanitate conservandâ. Etiam hîc
desidero Locos communes, ad
lubitum & arbitrium paratos.

Pharma-
cia.

PHARMACIÆ latissimus est
campus; includens ambitu suo
ingentē profapiam Plantarum,
Mineralium, Animalium. Hîc
tu mihi totus esto, Vernis & æsti-
vis præcipue horis, in agnoscen-
dis herbarum, fruticum, arbo-
rum faciebus, quod fiet si iden-
tidem cum Professoribus her-
batum, ut ajunt, rus concedas.
Colliges vero, & in perâ tuâ be-
nè pudicèq; asservabis, plantas
maiores, minimas, medioximas,
quarum

quarum decerpendarum potestas vobis datur inter eundum. Qui diligentiores sunt è philiatris, non longè sese segregant à Professoribus, quorum doctos discursus non hauriunt solum attentis auribus, sed etiam pugillaribus excipiunt. Domum reversus non abjicies protentis sacculum; sed membratim & artuatim unumquodque folium explicandum; recensendæ memoriter omnium nomenclaturæ bis, terque, quaterque, & tandem inter duas chartas mundas plantæ singulæ asservandæ, siccandæ: è quibus subcisisvis horis parandum Herbarium vivum, vivum revera adminiculum βοτανολογίας. Hujusmodi

Loci cō-
munes
Botanici.

herbarium tibi futurum est in-
star locorum Communium Bo-
taniorum; illudque ita dispo-
nes, ut plantæ quidem non alio
ordine collocentur, quam quo
lectæ fuerunt; attamen, si fieri
ulla ratione potest, conjungan-
tur illæ, quæ aliquam inter se
affinitatem formæ, & similitudi-
nem figuræ acceperunt. Ad
singulas plantas hæc notabis
capita; Nomen, discrimen seu
similitudinem respectu aliarum
plantarum; vires. Vidi etiam,
qui ternas colligeret plantas
cuiusque speciei; Vnam vere,
pullulantem primitus: secun-
dam æstate, pleno jam vigore
florescentem; tertiam autumno,
semine turgidam. Quos tuæ in-
dustriæ

industriæ maximè cōcreditos vo-
lo Botánicos, ij sunt Parentis mei
Herbarium eruditissimum; Do-
doneus; Lobelij Icones à Plancio
editi. Si ita visū fuerit, Matthio-
lum per ocium inspicias. Mine-
ralium notitia haut minus quam
plantarum, necessaria est Medi-
co. Quemadmodum è plantis
Herbarium vivum cōstruitur, ita
vidi à Philiatris parari thecas,
quibus asservabātur nativæ spe-
cies Metallorum, terrarum, la-
pidum, & reliquorum minera-
lium. Poterit id & sumptu exi-
guo fieri, & apparatu non ma-
gno, sed fructu & utilitate indi-
cibili. Ita fiet ut, quia semper ad
manum sunt, citissime ac prom-
ptissime agnoscantur. De Hi-

Gul. Lau-
remb.
Herba-
rium.
Dodo-
neus.
Lobelius.
Matthio-
lus.

Theca
Minera-
lium.

Cesalpini-
nus.
Libavius.
Gesneri
opus de
animali-
bus.
 storia Mineralium, auctor tibi
 sum ut Cesalpini libros legas; &
 Libavij quædam opera. In Ani-
 malium historiâ si quid memo-
 rabile & dignum laude addisce-
 re discupis, oportet te sedulum
 esse, in opere laboriosissimo, &
 aureo planè, Gesneri de Ani-
 malibus.

Chemia.
 Cæterum ut hodie est homi-
 num ingenium, non potest Me-
 dicus absquæ nominis rumuscu-
 lo ac dedecore nescire eâ Phar-
 maciæ partem, quam Chemiam
 nominant, cujus præcipuum
 munus consistit in plantarum,
 mineralium, animalium præpa-
 rationibus multijugis, Volcani
 & Fornacum operâ. Si domi-
 tuæ non licitum est instruere

πρωήγερον (cujus tamen rei an fam
tibi non levem præministravi)
consuadeo ut ad Pharmacopo-
lam vestratem crebro invisas,
& cum ejus famulis super hac re
agas, quoties illi laboribus & de-
stillationibus incumbunt. In
hanc partem studia tua juva-
bunt, & promovebunt, Obser-
vationes meæ chymicæ, qua-
rum aliquam partem descripsis-
se te memini: quibus adjunge
Beguini Tyrocinium, & quos-
dam Libavij ac Quercetani li-
bellos. Ad Chemiam simulac
te accinxisti, necessum quoque
est, ut degustes placita Paracel-
sistarum. Nam illi à vulgari Pe-
ripateticorum Philosophia, &
Galenī Medicina dogmatica,
seorsim

P. L. Ob-
servat.
Chemica

Tyroci-
nium
Chem.
Beguini.
Quercet.
Libav.

seorsim & sentiūt, & alienissimè loquuntur. Istic notabis privos propriosq; terminos hujus hereseos, & quibus articulis conveniat, quibus divortium faciat cum Arist. & Gal. quod rectè & accurate spero me docuisse Publicis Disput. Præteriti anni, quarum continuatione adhuc operæ meæ occupantur. Consule quoque Sennertum, libello de Consens. Phil. & Chem.

Huc etiam pertinet (postquam in prædictis mediocriter es versatus.) Ratio componendorum medicamentorum, cujusmodi ego quidem accurato satis inchoamine adumbrare cœpi, sed nondum nec elaborare, nec numeris membrisque omnibus absol-

P. L. Col-
legium
Disput.
Physic.

Sennert.
de Con-
sens. Phil.
& Chem.

P. L.
Pharma-
copœa in-
choata.

abso-
tus
pen-
land
suis
tus
min
dam
tu p
etiat
bus
purg
facile
mod
hujus
dij P
rani
praxi
G I
greg

absolvere potui, alijs circumven-
 tus laboribus. Facilem & com-
 pendiosam nobis reliquit Ru-
 landus, & olim cum auditoribus
 suis communicavit Sal. Alber-
 tus; hodie vero suo titulo & no-
 mine divulgavit Lubbert. qui-
 dam Esthius, consilio & cona-
 tu parum honesto. Lonicerus
 etiam opusculo de purgationi-
 bus, Methodo optimâ docet
 purgantia commiscere, quam
 facile quis etiam alijs accom-
 modet remedijs. Inter cæteros
 hujus classis, utere Swenckfel-
 dij Pharmacopœa, & Querce-
 tani, & Heurnij methodo ad
 praxin. Superest CHEIRVR-
 G I A, quam infoeliciter se-
 gregatum eunt à Medicina,
 plæri-

Rulandi
Ench.

Sal. Al-
bertus.

Lonice-
rus.

Swenck-
feldt.
Querc.
Heurnius.

plæriq̃ue hoc ævo, & hujus oræ
 homines; faciuntq̃; divortium
 inter geminas germanas filias
 unius matris. Non sic Hispani;
 non sic Galli aut Itali, qui Chi-
 rurgiam & profitentur, & exer-
 cent, quamvis clueant Docto-
 res Medicinæ dogmaticæ. Quā-
 quam ista manuum adminiculis
 indigeat, non idcirco indigna
 est viro Medico, aut rejicienda
 penitus, & committenda stoli-
 dis ac ineptis quibusdam tonso-
 ribus. Sed ab atroci hac injuria
 tam nobile depositum sedulo
 vindicavi, in Porticu Æsculapij
 meâ, cujus jam ante memini.
 Tu, si meum sequi consilium es
 animatus, frequentabis indies
 officinas vestratium barbiton-
 forum;

forum; (quoniam peculiaribus
 Cheirurgiæ Professoribus caret
 Academia vestra) & instrumen-
 ta primò illorum, deinde etiam
 Phlebotomias accurate specta-
 bis & addisces. Site adungere
 ijs potes, cum tumores, vulnera,
 fracturas curant, id in lucro de-
 putabis. Neque te pudeat à bal-
 neatoribus discere scarificatio-
 nes & cucurbitulas, velut à Phar-
 macopæo Clysterum applica-
 tiones, & quæ sunt similis cen-
 sus. Est, ubi Medicus ipse φλε-
 βοτομεῖν, cæteraque hæc exequi
 cogitur, ministrorum præsentia
 destitutus; quemadmodum non
 semel memini me videre. Novi
 aliquos, qui non sine insigni de-
 decore & pudore, negabant se
 vel

vel ista didicisse, vel posse satisfacere ægrorum voto; qua de causa re infecta, urgente interim morbi periculo, & ipsi frustra habiti sunt, & ægri inter vivos esse desierunt. Novi etiam, ubi cum lauta mercede, comite honore, Medici recesserunt, probe in istis exercitati. Inter Chirurgiæ scriptores, cæteris omnibus anteponendos censeo Joubertum, Commentariis ad Guidon. Paræum, & ex nostratibus Foel. Wirtz. Gul. Fabric. quibus adjunge Parentis mei opera Chirurgica.

Chirurg.
Jouberti.

Foel.
Wirtz.
Guliel.
Fabric.
Gul. Lav-
remb. o-
pera Chi-
rurgica.

Fernelij
Meth. M.

Nunc porro series ducit ad medendi methodum, in qua, omnes inter, palmam præbeo Fernelio; Eum tibi facies familiarissi-

Co
larissim
Sporisc
non ind
dico. S
fmi ne
eos Co
Hact
munen
pereft
(sic en
quæ to
lis mo
tendis
dici lab
diorum
minus
confun
de mo
crebro
gunt.

liarissimum; non spreto interim
Sporischi Enchiridio, quod ego
non indoctum aut inelegans ju-
dico. Sed nec Hippocr. aphori-
smi negligendi, & Hollerij in
eos Commentarij.

Spori-
schi En-
chir.

Holler.
in aphor.

Haftenus deduxi te per Com-
munem Medicinæ partem. Su-
perest propria, seu specialis,
(sic enim eam dividere soleo)
quæ tota occupatur polydæda-
lis morborum speciebus aver-
tendis. Huc omnis tendit Me-
dici labos. Hæc ultima stu-
diorum tuorum meta & ter-
minus. Initio (ne teipsum
confundas,) cognitos tibi red-
de morbos illustriores, & qui
crebro incurfu nostrates affli-
gunt. In illorum historia hæc
summa

summa capita observabis, a
 quorum ordinem conficies Locos
 communes Pathologicos
 Nomen, subiectum, Causas, de
 finitionem, differentias, signa
 curationem. Inter auctores po
 tiores sunt, & captui tuo utibi
 liores, Gualt. Bruel: Hollerius
 Platerus, Ioel, & mei parenti
 opusculum auro contra carum
 de febribus: Inter Chemicos
 Finccius, Crollius, Petrus No
 sol: Quercetanus. His perlustra
 tis perges ad morbos cæteros, de
 quibus tot Practicorum (ut ma
 le vocantur) volumina prostant,
 ut in ijs enumerandis Diespiter
 mihi esset implorandus. Omnes
 vero pervolvere unius hominis
 ætas non patitur. Etiam in hac
 parte

Gual.
 Brueli.
 Pract.
 Hollerius
 Platerus,
 Ioel.
 Gul. Lau
 remb. de
 Febrib.
 Finckius.
 Crollius.
 Petrus.
 Quercit.

CONSIL. MEDIC. 45

parte Methodicè explicandâ, &
ab innumeris erroribus repur-
gandâ, non inutililem me po-
uisse operam, grata aliquando
posteritas testabitur, & cogno-
scet ex ultimo volumine corpo-
ris mei Medici. Sed cum huc-
usque pedem promoveris, non
detinebo te quin in vastum pe-
lagus Paracelsicorum, Hippo-
craticorum, & Galenicorum
operum te audacter immittas.
De Galeno hoc tibi spondeo,
totique litteratæ genti, cum Bo-
no Deo, habituros vos aliquan-
do editionem illius Græcolati-
nam emaculatissimam, quam
Aubriorum flagitatis adducti,
& honestis conditionibus invi-
tati, in nos recepimus, & im-
probo

P.L. Ulti-
mum Vo-
lum.

Corp.
Medic.

P.L. &c.
Hofman-
ni editio
Græcola-
tina ope-
rū Galeni

probo labore adornamus, ego,
 & Vir multiplici eruditione præ-
 stantissimus, illustre Medico-
 rum & Philologorum decus,
 D. Casp. Hofmannus Profes.
 Acad. Altorf. Noric. conquisitis
 undiq; in eam rem lectissimis ex-
 emplaribus, non sine magno
 apparatu eruditiorum Interpre-
 rum. Hæc editio ad hanc qui-
 dem futura est faciem. I. Græ-
 cus, Latinusq; textus cōiunctim
 legendus offeretur. II. Latina
 versio pura erit, & vernacula,
 exprimens nativam elegantiam
 Græci characteris. III. Vterque
 codex (quod hætenus negle-
 ctum) discriminabitur in capita:
 hæc in versiculos ac textus. IV.
 Cuiq; capiti apponetur elegans
 breveq;

breveq; argumentum, exhibens
non solum vim totius capitis, sed
& præcipuorum versiculorum.

V. Compèdiosa brevitæ nota-
buntur in margine summulæ re-
rum ac verborum. VI. His sub
umbilicum cujusque codicis,
adjungetur Spicilegium varia-
rum lectionum, una cum ele-
gantioribus, sed succinctis no-
tis ad loca magis ardua: item-
que Index omnibus numeris
absolutus.

Erit forte ut olim etiam do-
cēdo, seu publico seu privato lo-
co, occupaturus sis aliquam tuæ
eruditionis partem. Ego vero
etiam hîc viris bonis non defui,
imprimis Philosophis ac Me-
dicis. Hactenus quidem Rhe-
tores

tores nostri soli Jurisprudentiæ
 adjudicarunt facultatem ora-
 toriam, nec aliud crediderunt
 ejus esse munus, quam in foro,
 inter litigantium rabularum cla-
 mores, & odiosas causidicorum
 querelas, perfidiosè obambula-
 re. Philosopho, atque Medico
 cum hac arte nihil esse rei. In-
 ficetum mehercles, & stultum
 hominum genus! Quasi non
 fiet Rhetorica instrumentum
 totius Philosophiæ, omniumq;
 disciplinarum, haut minus quam
 Logica. Quasi argumenta Phi-
 losophica & Jatrica, æq; ornatè
 & eleganter dicendo ac per-
 suadendo tractari nequeant,
 quam Juridica. Quur istis sua
 præcepta potius invideat Rhe-
 torica,

orica, quam his? Mirari soleo,
 quid illis venerit in mentem,
 dum quatuor causarum gene-
 ra huic arti ascribunt, quibus
 compræhenditur omnium ma-
 terierum & entium latitudo,
 interim solam Jurisprudentiam
 dignam judicant, cui ista an-
 cilletur? Quæro ego num non
 solum Genus Judic: ad forum
 attineat, & lites juridicas? Cæ-
 tera verò tria per omnes disci-
 plinas & harum subjecta vagen-
 tur? Habeant igitur sibi Juris-
 periti quartam Rhetoricæ por-
 tionem: Reliquas tres nobis
 incolumes relinquunt sine in-
 vidiâ. Ad harum Regulas,
 quo pacto Philosophus ac Me-
 licus, suorum *ἐκ τῶν ἀρχαίων*
 C. discur-

P. L. Me-
rhodus
Rhet.
formam.
Orat.

discursuum, lectionum, atque
rationum argumenta compo-
nat, ut prompte, eleganter, &
ubertim de ijs differat, non
absque persuasione relictâ in a-
nimis auditorum, id bonâ fide
& succisâ perspicuitate docu-
Methodo meâ Rhetoricâ for-
mandarum orationum. Hacten-
us deduxi te recto tramite, a
opificij medici penetralia, &
recessus intimos, id est, a
ἐργα. Nunc quoque tablina &
ambulacra velim ut pellustres
Ita nomino παρέργα, quibus
& ipsis Medici studij severi-
tas carere non potest. Ut ner-
vus incessanter tensus, rigo-
ris nimietate rumpitur: Ita a-
nimus discendum frangi solet

ve

vel saltem attenuari, & à robo-
re plurimum deperdere, nisi
aliquod habeat laboris relaxa-
mentum. Non invidio seu ti-
bi, seu Philiatris alijs, nec im-
pedio quo minus declinetis
quandoque à mentis graviori-
bus excercitijs, ad ludicra: sed
honestà, & talia quæ non de-
decent ingenuam indolem. E-
go me non diffiteor olim affi-
nem fuisse illarum rerum, quas
fert adolescentia. Nunc verò,
quoniam hæc ætas aliam vitam,
alios mores postulat, sicubi ani-
mus languet, assiduâ meditati-
one fractus recreari gestit, so-
leo non quidem ut transfuga,
aut cacula mercenariâ spe ille-
ctus, sed ut speculator, vel po-

tius honorarius, aut, ut Livius ait, voluntarius miles, transire in castra artium quarundam mechanicarum. Interdum ad exemplum Hermetis, Gebri, Trevisani, Paracelsi, fornacibus vasculisq; & operationibus Chemicis operam meam loco. Nonnunquam cum Vulcano, vel argenteas laminas, vel ferrum, æs, aut cuprum in varias duco formas. Est quoq; (sicubi horum tœdet) ubi elegantes ex cerâ effigies eburneo cælo artificiosè elaboro, & hominem ad vivum exprimo. Aliquando dolabellam fumo in manus, ferramq;, asciamq; & ad libellam exigo committoq; asseres. Quin nec pudet me
libros

libros, charissimam Eruditorum suppellectilem, compingere, & eleganti includere stylibo. Omnibus tamen his antepono Poeticen, & Musicam, quæ nisi animum sæpe defœcassent meum, jamdudum ego, ut ingenuè fatear, defuissem esse inter vivos. Quam voluptabile mihi accidit, cum nitidis illis lepôrum & omnis venuustatis artificibus Poetis, vel colloqui, vel scribendo aliquid componere. In Musicis nullum est, præfiscinè dixerim, Instrumentorum genus, seu fidibus & manu pulsetur, seu leniori spiritu animetur, cujus ego me solertem nequeam dare, quantum scire equum est hujusmodi

hominis genium. Narro tibi,
 mi adolescens, Musica multas
 ex mente delet nebulas moro-
 sitatum, quæ subrepere solent
 à studijs severioribus. Hæc eâ
 fini commemoro, ut quod se-
 quare, habeas exemplum; quan-
 quam scio te scire, etiam viris
 magnatibus & principibus cu-
 ræ esse Mechanica nobiliora,
 proinde nec dedecori, nec im-
 pedimento futura studioso lit-
 terarum. Hæc ita tractabis, ut
 cogites esse in studijs idem,
 quod in convivio bellaria; qui-
 bus carere quidem licet, sed
 cum apponuntur, coenam fa-
 ciunt magis pollucibilem.

Verum desino jam præce-
 ptionum. Tu modo hæc, quam
 præmon-

præmonstravi viam, acer & industrius infiste. Ea, nisi me insigniter fallit sententia, ductura te est ad summum Jatrici honoris fastigium. Tuarum jam erit partium, totis industriæ viribus in id incumbere, ne nos, quam de te concepimus, spes fallat. Amplectere hæc rerum benè gerendarum commoditates: Virgæque præclaram occasionem. Et cum omnia fabricandæ eruditionis instrumenta, velut virgulâ divinâ, in patriâ tibi supeditentur, cave ne frustreris spem & expectationem parentum, quibus summa votorum est, videre te auctum proven-
tu bonæ frugis, cujus jam mes-

56 PET. LAVR. CONS. MED.

fem tibi metere licet uberri-
mam. Sic fiet, ut olim futu-
rus sis parentibus gaudio, tibi
ipsi honori, amicis præsidio,
patriæ denique emolu-
mento. Vale.

F I N I S.

o.
ri-
tu-
ribi
lio,

Lugduni Batavorum,
Typis PETRI MOLINÆI.

ANNO MDCXXI.

Institutum Patavium

Typis J. B. M. M. M.

Anno MDCCXII

